

2. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA SOCIJALNOG RADA: »ODGOVORI SOCIJALNOG RADA NA NOVU STVARNOST TURBULENTNOG SVIJETA«

Bukurešt, 2.-3. studenoga 2017.

Organizatori 2. međunarodne konferencije socijalnog rada bili su Odsjek za socijalni rad, Fakultet sociologije i socijalnog rada, Sveučilište u Bukureštu i Udruženje škola socijalnog rada u Rumunjskoj (*Association of Schools of Social Work – ASSWR*). Središnja tema konferencije pod nazivom »Odgovori socijalnog rada na nove stvarnosti turbulentnog svijeta« (eng. *Social Work Responses to the New Realities of a Turbulent World*) usmjerena je upravo na probleme povezane sa socijalnim radom u kontekstu brzih i naglih promjena koje se trenutno događaju u svijetu. Kroz brojna izlaganja i poster-prezentacije, nastojalo se odgovoriti na različita aktualna pitanja za stuku socijalnog rada te se potaklo preispitivanje uloge socijalnih radnika u refleksivnom društvu s obzirom da svjedočimo ubrzanim promjenama u svakodnevnim životima. Tehnologija danas omogućava različite koristi u svim profesionalnim okruženjima. Različiti

trendovi nameću potrebu razvoja novih usluga koje se fleksibilno prilagođavaju korisnicima. Stoga je otvoreno pitanje je li profesija socijalnog rada spremna odgovoriti na izazove koje te promjene donose? Na konferenciji su izlaganja bila usmjerena prema različitim izazovima prakse socijalnog rada u promjenjivom društvu. Teme su obuhvatile i područja novih socijalnih rizika i problema kao što su npr. sve učestalije transnacionalne migracije.

Konferencija je započela paralelnim radionicama, od kojih je prva bila njemačkog profesora Amara Renate Eckerta sa Sveučilišta Darmstadt u kojoj se govorilo o iskustvima prakse socijalnog rada s izbjeglicama. Drugu radionicu je održao profesor Özden Bademci sa Sveučilišta u Istanbulu s temom u području obrazovanja u socijalnom radu. Treća radionica bila je na rumunjskom jeziku, a proveli su je predstavnici udruge ANAIS iz Bukurešta na temu obiteljskog nasilja. U drugoj sesiji održane su također tri paralelne radionice. Prvu je održala Iuliana-Elena Molnar iz SPER Instituta. Radionica je bila usmjerena na pružanje pomoći LGBT osobama. Drugu radionicu održala je Mihaela Şchiopu sa Sveučilišta u Bukureštu, dok su treću i posljednju paralelnu radionicu održale Lucija Vejmelka sa Sveučilišta u Zagrebu i Mirela Anghel sa Sveučilišta u Bukureštu o mogućnostima i izazovima komunikacije u socijalnom radu, posebice u virtualnom okruženju. Na otvaranju konferencije sudjelovali su zamjenik rektora prof. Romiţa Lucu, zatim dekan Fakulteta sociologije i socijalnog rada u Bukureštu, prof. Doru Buzducea te predstojnik Odsjeka za socijalni rad i predsjednik organizacijskog odbora konferencije prof. Adrian Dan.

Prvo plenarno predavanje održala je profesorica Annamarie Campanini, predsjednica Međunarodnog udruženja škola socijalnog rada (*IASW*) pod naslovom »Uloga socijalnih radnika u svijetu koji se mijenja« (eng. *The role of social workers in a changing world*). Predavanje je bilo podijeljeno u četiri cjeline: definicija socijalnog rada, internacionalizacija socijalnog rada, etika i održivi razvoj u kontekstu socijalnog rada. Profesorica Campanini diskutirala je o kompetencijama i ulogama socijalnih radnika današnjice te je problematizirala slabu uključenost socijalnih radnika u političkom životu i kreiranju socijalne politike kao i nužnost kombiniranja mikro-, mezo- i makropristupa kod rješavanja socijalnih problema. Prelaskom na područje internacionalizacije socijalnog rada, odnosno međunarodnog socijalnog rada, naglasila je činjenicu međuovisnosti različitih zemalja u pronalasku rješenja pojedinih socijalnih problema, pritom se dotičući i lančanog učinka posljedica međunarodnih migracija. Naglasila je da nas napredna tehnologija također još više umrežava, tako što olakšava komunikaciju i odnos između jako udaljenih i naizgled »nedokučivih« područja te njihovi problemi time postaju bliži i stvarniji nego li je to ranije bio slučaj. Također je naglasila važnost etike kao temelja svakog djelovanja socijalnog rada kao profesije, akademske discipline ili pak posla koji obavlja pojedinac. Istakla je važnost promjene koncepta socijalnog radnika kao iskusnog profesionalca (eng.

professional expert), a korisnika kao pasivnog, nemoćnog korisnika (eng. *passive or powerless*). Plenarno predavanje zaključila je prezentacijom o održivom razvoju koje se ne odnosi samo na ekološki ili tehnološki aspekt, već ga ona vidi kao sustavnu viziju svijeta na individualnoj, kolektivnoj i političkoj razini s obzirom da se ljudska bića ne mogu promatrati odvojeno od prirode.

Nakon prvog plenarnog predavanja, slijedile su dvije paralelne sekcije izlaganja čime je završio prvi dan konferencije. Prva sekcija bavila se temama socijalnog rada u zajednici, međunarodnom perspektivom socijalnog rada i socijalnim radom i društvenim razvojem. Dok se druga sekcija bavila društveno neprihvatljivim ponašanjem te različitostima i socijalnom pravdom. Unutar prve sekcije održano je devet izlaganja od kojih navodimo nekoliko. Prvo je Oana Mara Stan sa Sveučilišta u Bukureštu koja je kritički predstavila publici zanimljivu temu položaja surogat majki. Ingrid Jones iz Albanije se u izlaganju bavila socijalnim radom u multi-kulturalnim zajednicama u Albaniji. U drugoj sekciji odvijalo se osam izlaganja. Amara Renate Eckert sa Sveučilišta Darmstadt otvorila je sekciju, predstavljajući temu »Socijalni rad sa izbjeglicama – iskustva i prakse« pri čemu je obradila aktualnu problematiku pristupa »izbjegličkoj krizi« u kontekstu socijalnog rada. Sekcija je zaokružena izlaganjem koje se je bavilo ulogom pravobranitelja u kontekstu prakse socijalnog rada, autorice Theodore Ene sa Sveučilišta u Bukureštu. Prvi dan konferencije završio je druženjem ispred dvorana u kojima su se održala predavanja na kojemu su svi prisutni mogli dodatno razgovarati o prethodno razrađenim temama u neformalnom kontekstu.

Drugi dan započeo je s dvije paralelne sekcije. Tema prve sekcije bila je sustav obrazovanja socijalnog rada te socijalni rad i društveni razvoj, a započela je izlaganjem šest autora iz različitih zemalja (Rumunjska, Francuska, Švicarska, Belgija i Luksemburg) koji su prikazali rezultate provedenog zajedničkog projekta u Rumunjskoj u vezi obučavanja profesionalaca za rad s osobama sa psihičkim problemima. Zatim je slijedilo izlaganje Marcina Boryczka sa Sveučilišta Gdanska koji je izložio podatke provedenog istraživanja čija je tema bila kritičko razmišljanje studenata. Nakon njega, Adrian-Nicolae Dan i Elena Ungureanu predstavili su temu ranog dijagnosticiranja teškoća kod djece koji pokazuju odstupanja u razvoju. Pri kraju su na red došla i dva izlagača sa Sveučilišta Craiova u Rumunjskoj. Prvo je Gabriel Pricină razgovarao o rizicima koji utječu na socijalno uključivanje mladih osoba iz sustava institucionalne socijalne skrbi, a potom je Cristina Ilie-Goga kritički obradila temu pristupa u radu s prošnjacima kroz prošlost. Paralelno s ovom sekcijom, održavala se druga sekcija na temu socijalnog rada s djecom i mladima. Od devet izlagača, prva je izlagala Valentina Marinescu sa Sveučilišta u Bukureštu, na temu multidisciplinarnog pristupa u borbi protiv nasilja nad djecom. Nakon koje je H. Özden Bademci sa Sveučilišta Maltepe publici održao izlaganje o pristupu profesionalaca u radu s

mladim u riziku. Sekcija je bila zaokružena izlaganjem o zaštiti i dobrobiti djece koje je glasilo »Poboljšanje zaštite i dobrobiti djece u Europi: unapređenje kurikuluma« triju autora sa Sveučilišta Stirling u Škotskoj.

Drugo plenarno predavanje održao je uvaženi profesor Iana Fergusona sa Sveučilišta Zapadne Škotske. S obzirom da se radi ponajprije o značajnom teoretičaru, ujedno i koautoru knjige o kritičkom i radikalnom socijalnom rad, tako je i njegovo predavanje obuhvaćalo pregled razdoblja i osvrt na povijesno značajne periode 20 st. te ulogu socijalnog rada u rješavanju socijalnih problema koja su tada bila aktualna postepeno dolazeći sve do pitanja današnjice. Naslov je prikladno glasio – »1930-e u usporenom kretanju? Socijalni rad u razdoblju političke polarizacije« (eng. *The 1930s in slow motion? Social work in an era of political polarisation*). Predavanje je započeo navodeći, po njemu, trenutno najveće prijetnje »našeg doba«, a to su nuklearni rat, ekološka kriza i rast rasizma i fašizma u Europi i SAD-u. Najistaknutiji dijelovi zanimljivog plenarnog predavanja odnosila su se na povijesne primjere politički značajnih događaja od tridesetih godina prošloga stoljeća pa sve do danas te propitivanja uloge socijalnih radnika te njihove odgovore na te događaje, pritom pridajući posebnu važnost ideji socijalnog rada kao profesiji koja je »iznad politike« i koja treba uvijek brzo i efikasno djelovati na određene probleme, a ne gubiti vrijeme na objašnjavanje i analiziranje kako je do istih uopće došlo, što je često slučaj. Po završetku ovog predavanja, slijedila je pauza nakon koje su svi prisutni imali priliku pogledati izložene poster-prezentacije čije su autorice između ostalih bile i Karla Silić i Martina Podobnik sa Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na teme različitosti i socijalne pravde iz studentske perspektive i elektroničkog nasilja i psihosocijalnog funkcioniranja kod adolescenata (*Diversity and social justice - student perspective, The relationship between electronic violence, psychosocial functioning and self-disclosure of adolescents*). Nakon čega je započelo posljednje plenarno predavanje trećeg uvaženog gosta konferencije, prof. Malcoma Paynea pod naslovom »Građanski socijalni rad, društveni poredak i društvena turbulencija« (eng. *Citizenizing social work, social order and social turbulence*). U predavanju najviše je vremena posvetio objašnjavanju termina tzv. »građanskog socijalnog rada« (eng. *citizenizing social work*). Na engleskom jeziku. *citizen* znači građanin, a *citizenizing* bi u kontekstu socijalnog rada označavao proces promjene pristupa kakav je prisutan danas, odnosno »korisnika« zamijeniti pojmom »građanina«. On potonje smatra pristupom budućnosti u pružanju socijalnih usluga i prava. Pojam »korisnik« koji se danas koristi smatra zastarjelim te naglašava kako on ujedno odražava odnos nejednakosti u društvu i stavlja stigmatu na sve one građane koji su u situaciji traženja socijalne zaštite. Svi smo mi ponajprije građani države u kojoj živimo te nam samim time pripadaju određena prava koja bi nam ta država trebala osigurati ukoliko dođe do te potrebe. Zbog toga osobe koje se zbog raznih životnih situacija nađu

u socijalnom riziku ne bi trebale biti ni na bilo koji način označene kao korisnici neke usluge ili pomoći što ih stavlja u nepovoljan položaj koji nosi razne negativne posljedice kao što je rizik od socijalnog isključivanja, već bi se prema njima trebalo odnositi samo kao prema građanima koji koriste svoja prava.

Po završetku posljednjeg plenarnog predavanja, započele su i posljednje dvije sekcije drugog dana konferencije. Jedna sekcija bila je namijenjena temi prakse i profesije socijalnog rada i temi socijalnog rada s odraslima i starijim osobama, te je u okviru nje održano osam izlaganja. Prvo izlaganje održala je Anca Mihai sa Sveučilišta u Bukureštu koja je izlagala na temu doprinosa profesije socijalnog rada u procesu oporavka nakon poplava u Rumunjskoj. Nakon nje su tri autora sa Sveučilišta u Istanbulu govorili o zanimljivoj temi korištenja socijalnih platformi i njihovom utjecaju na osobe s invaliditetom. Paralelno se odvijala druga sekcija koja je pokrivala područje međunarodnog socijalnog rada, razrađena također kroz devet različitih izlaganja. Autori su razgovarali o poticanju mladih na djelovanje, deinstitutionalizaciji, organiziranom kriminalu, politici socijalnog uključivanja, obiteljskom nasilju te integraciji djece s teškoćama u redovne programe javnih škola.

Tijekom ove dvodnevne konferencije, kroz plenarna predavanja, izlaganja, radionice i poster-prezentacije obradile su se aktualne teme današnjeg turbulentnog društva koje se ubrzano mijenja. Definiranje uloge socijalnog rada kao profesije te socijalnih radnika kao pojedinaca koji se na mikrorazini svakodnevno suočavaju s posljedicama tih brzih promjena nije nimalo lagan zadatak i predstavlja izazov i samim stručnjacima. Kao zaključak nakon svih diskusija, izlaganja i razmjena dobre prakse na ovoj konferenciji, treba istaknuti kako je danas dostupnost i laka razmjena informacija svakako olakotna okolnost u redefiniranju, kako uloge socijalnih radnika, tako i kod podizanja svijesti o novim društvenim rizicima i koncepta društva uopće u ovakvim različitim kontekstima nepredvidljive stvarnosti.

Priredila: Karla Silić

